

شماره: ۶۳/۱۱۴۱۳

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۲/۱۸

پیوست:

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱۹۷) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی طرح مالیات بر سوداگری و سفته بازی که با عنوان «طرح مالیات بر عایدی سرمایه» اعلام وصول و در تاریخ ۱۴۰۲/۲/۱۲ تصویب شده است، به شرح پیوست ارسال می گردد.

محمدباقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۱۵/۳۲۲۵۶

تاریخ ثبت: ۱۴۰۲/۲/۱۹

کد پرونده:

ساعت ورود:

طرح مالیات بر سوداگری و سفته بازی

ماده ۱- عنوان باب اول قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن به «اشخاص مشمول و تعاریف» اصلاح می‌شود.

ماده ۲- عنوان فصل اول از باب دوم قانون مالیات‌های مستقیم به «مالیات بر عایدی سرمایه» اصلاح می‌شود.

بخش اول- بستر اجرائی

ماده ۳- ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- در بند «پ» این ماده، عبارت «به هر مؤدی، کارپوشه ویژه‌ای اختصاص یافته و تبادل اطلاعات میان مؤدیان و سازمان منحصراً از طریق آن کارپوشه انجام می‌شود. مؤدیان» به عبارت «به هر شخص حقیقی و حقوقی حسب مورد مطابق مقررات این قانون، کارپوشه‌های تجاری و یا غیرتجاری اختصاص یافته و تبادل اطلاعات میان اشخاص مذکور و سازمان، صرفاً از طریق آن انجام می‌شود. اشخاص مذکور» اصلاح می‌شود.

ب- در بند «ت» این ماده، عبارت «توسط مؤدی برای ثبت صورتحساب الکترونیکی» به عبارت «توسط صادرکننده صورتحساب الکترونیکی برای ثبت آن» اصلاح می‌شود.

پ- در بند «ث» این ماده، عبارت «صورتحسابی است» به عبارت «صورتحساب یا کاربرد الکترونیکی» اصلاح می‌شود. همچنین، عبارت «فروشنده» و عبارت «متناسب با نوع کسب و کار» از بند فوق حذف می‌شود.

ت- بند «ج» این ماده به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ج- اشخاص مشمول:

۱- اشخاص تجاری: کلیه اشخاص حقیقی ایرانی و اشخاص حقیقی غیرایرانی مقیم ایران که دارای هرگونه فعالیت اقتصادی از قبیل فعالیت‌های تولیدی، خدماتی، بازرگانی و سایر فعالیت‌های اقتصادی صاحبان حرف، کسب و کارها و مشاغل می‌باشند و همچنین کلیه اشخاص حقوقی ایرانی دارای فعالیت‌های انتفاعی یا غیرانتفاعی و کلیه اشخاص حقوقی غیرایرانی مقیم خارج از ایران که در ایران دارای شعبه، نمایندگی یا کارگزاری هستند؛ در این قانون هرگاه از عبارت‌های «مؤدی»، «مؤدیان» و «اشخاص تجاری» استفاده می‌شود، مراد اشخاص مذکور در این جزء است.

۲- اشخاص غیرتجاری: کلیه اشخاص حقیقی دارای «شماره ملی» یا «شماره اختصاصی اشخاص خارجی». در این قانون هرگاه از عبارت «مصرف‌کننده نهایی» و «اشخاص غیرتجاری» استفاده می‌شود، مراد اشخاص مذکور در این جزء است. هر شخص غیرتجاری، در صورت فعالیت اقتصادی موضوع جزء (۱) این بند، نسبت به فعالیت اقتصادی مذکور، شخص تجاری محسوب می‌شود.

ث- چهار بند به شرح زیر به این ماده الحاق می‌شود:

«خ- کارپوشه تجاری: کارپوشه‌ای که در سامانه مؤدیان صرفاً به «اشخاص تجاری» اختصاص می‌یابد. در این قانون هرگاه واژه «کارپوشه» بکاررفته، منظور کارپوشه تجاری این اشخاص است. به هر شخص تجاری صرفاً یک «کارپوشه تجاری» تخصیص می‌یابد.

د- کارپوشه غیرتجاری: کارپوشه‌ای که در سامانه مؤدیان به «اشخاص غیر-تجاری» اختصاص می‌یابد؛ به هر یک از اشخاص مذکور صرفاً یک کارپوشه غیرتجاری تخصیص می‌یابد. به هر شخص غیرتجاری، در صورت فعالیت اقتصادی موضوع جزء (۱) بند «ج» این ماده، کارپوشه تجاری نیز تخصیص داده می‌شود.

ذ- حساب بانکی تجاری: هرگونه حساب بانکی اعم از ارزی و ریالی متعلق به اشخاص تجاری، حساب بانکی تجاری محسوب می‌شود.

ر- حساب بانکی غیرتجاری: هرگونه حساب بانکی اعم از ارزی و ریالی متعلق به اشخاص غیرتجاری، حساب بانکی غیرتجاری محسوب می‌شود.

ماده ۴- در تبصره ماده (۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان عبارت «ارائه کالا و خدمات معاف از مالیات بر ارزش افزوده و نیز» حذف می‌شود.

ماده ۵- یک تبصره به‌عنوان تبصره (۴) به ماده (۳) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان به شرح زیر الحاق می‌شود:

«تبصره ۴- اشخاص تجاری در خصوص فعالیت‌های اقتصادی خود در خارج از ایران، الزامی به صدور صورتحساب الکترونیکی ندارند.»

ماده ۶- در ماده (۱۰) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان و تبصره آن، عبارت «اشخاص مشمول» به عبارت «اشخاص تجاری» اصلاح می‌شود. همچنین در ماده مذکور عبارت «حسابهای بانکی» به عبارت «حسابهای بانکی خود را به‌عنوان حساب بانکی تجاری» اصلاح و متن زیر به انتهای این ماده اضافه می‌شود:

«سازمان موظف است حسابهای بانکی تجاری را همزمان با اعلام آن به سازمان، به‌صورت برخط برای بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارسال نماید؛ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است حسابهای مذکور را حسب مورد برای اشخاص موضوع جزء «الف» ماده (۱۱) این قانون ارسال و اشخاص مذکور نیز موظفند نسبت به ثبت تجاری بودن این حسابها اقدام نمایند. همچنین:

الف- کلیه حسابهای متعلق به اشخاص حقوقی به‌صورت پیش فرض «حساب تجاری» محسوب می‌شوند؛ همچنین کلیه حسابهای متعلق به اشخاص غیرتجاری به‌صورت پیش فرض «حساب غیرتجاری» محسوب می‌شوند، مگر آنکه به‌عنوان حساب تجاری به سازمان معرفی شوند. معرفی یک حساب بانکی تجاری برای بیش از یک پرونده مالیاتی مجاز نمی‌باشد. این حکم درخصوص حسابهای بانکی تجاری مشترک جاری نمی‌باشد.

ب- هر شخص تجاری که به فروش کالا و خدمات اشتغال دارد، موظف است حداقل یکی از حسابهای بانکی خود را به عنوان «حساب فروش» معرفی کند. کلیه دریافتی‌های شخص تجاری باید به حساب (های) فروش وی واریز شود. کلیه حسابهایی که به سامانه شاپرک متصل هستند، حساب فروش تلقی می‌شوند. همچنین، هر حساب بانکی که دفعات واریزی به آن در هر ماه از تعدادی که توسط شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود، بیشتر باشد، حتی اگر به شبکه شاپرک متصل نباشد، حساب فروش تلقی خواهد شد. کلیه مبالغ واریزی به حسابهای فروش، به عنوان فروش شخص تجاری محسوب می‌شود. سازمان موظف است به درخواست صاحب حساب مبنی بر این که حساب موردنظر، علی‌رغم این که تعداد دفعات واریزی به آن بیشتر از تعدادی است که توسط شورای پول و اعتبار تعیین شده، حساب فروش نمی‌باشد، رسیدگی نموده و در صورت احراز صحت ادعای وی، حساب مزبور را از شمول احکام مربوط به حسابهای فروش خارج کند.

پ- حسابهای متعلق به اشخاص حقیقی که به منظور انجام فعالیت‌های غیرانتفاعی استفاده می‌شوند یا بر اساس حکم سایر قوانین، اشخاص مذکور حسب فعالیت‌های خود مکلف به اعلام آنها به مراجع ذی‌ربط هستند، از قبیل حسابهای مربوط به دریافت وجوهات شرعی و حسابهای بانکی متعلق به تنخواه گردان‌های اشخاص تجاری، در حکم حساب تجاری هستند و اشخاص مذکور موظفند، این حسابها را به سازمان اعلام کنند.

ت- به منظور ایجاد تناظر میان اطلاعات کارپوشه غیرتجاری، کلیه اشخاص غیرتجاری مکلفند:

۱- در مواردی که صورتحساب الکترونیکی قبل از انجام تراکنش صادر شود، شماره منحصر بفرد آن را در زمان واریز وجه به عنوان «بابت تراکنش» درج کنند؛ همچنین درج شماره منحصر بفرد مذکور در موارد معاوضه یا تهاتر در صورتحساب الکترونیکی الزامی است.

۲- در مواردی که صورتحساب الکترونیکی پس از انجام تراکنش صادر شود، درج شناسه یکتای تراکنش یا تراکنش‌های متناظر در آن صورتحساب الکترونیکی الزامی است.

سازمان موظف است هر چهارماه یکبار گزارش پیشرفت اجرای این ماده را به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید؛ آیین‌نامه اجرائی این ماده، حداکثر ظرف شش‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده توسط سازمان با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

ماده ۷- ماده (۱۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با همکاری سازمان، نسبت به ساماندهی دستگاههای کارتخوان بانکی و یا دستگاههای پرداخت الکترونیکی اقدام نموده و با ایجاد تناظر بین آنها با شماره اقتصادی اشخاص تجاری به هر یک از پایانه‌های فروش، شناسه یکتا اختصاص دهد.

«استفاده از دستگاههای کارتخوان بانکی، دستگاههای پرداخت الکترونیکی و سایر ابزارهای پرداخت منحصراً انجام فعالیت‌های اقتصادی صرفاً با اتصال به حسابهای بانکی تجاری و ثبت آنها به‌عنوان پایانه فروشگاهی یا اتصال آنها به سامانه مؤدیان، مجاز است و به‌منظور تکمیل پایگاه اطلاعاتی موضوع ماده (۱۶۹ مکرر) قانون مالیات-های مستقیم، از شش‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده:

الف- کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی اعم از بانکهای ایرانی و شعب و نمایندگی بانکهای خارجی مستقر در کشور، صندوق‌های قرض‌الحسنه، تعاونی‌های اعتبار و ارائه‌کنندگان خدمات کیف پول موظفند به کلیه تراکنش‌ها اعم از وجوه واریزی و برداشت‌شده مطابق استاندارد اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شناسه یکتایی اختصاص دهند. هرگاه در این قانون، قانون

مالیات‌های مستقیم و سایر احکام قانونی مرتبط با موضوع مالیات از عبارت‌های «حساب بانکی تجاری» یا «حساب بانکی غیرتجاری» یا «حساب تجاری» یا «حساب غیرتجاری» استفاده می‌شود، مراد حسابهای ثبت شده نزد اشخاص موضوع این بند است.

اشخاص موضوع صدر این بند موظفند مجموع «ورودی به» و «خروجی از» هر حساب بانکی اعم از حساب تجاری و غیرتجاری را در دوره‌های زمانی حداکثر یکماهه، به صورت برخط برای بانک مرکزی ارسال نمایند. بانک مرکزی موظف است اطلاعات دریافتی فوق در هر ماه را تا پایان آن ماه، به تفکیک حسابهای تجاری و غیرتجاری حسب مورد برای اشخاص غیرتجاری بر اساس «شماره ملی» یا «شماره اختصاصی اشخاص خارجی» و برای اشخاص تجاری بر اساس «شماره اقتصادی اشخاص تجاری» به صورت برخط برای سازمان ارسال نماید. همچنین اشخاص موضوع صدر این بند موظفند حسب نیاز سازمان، اطلاعات ریز تراکنش‌های «ورودی به» و «خروجی از» هر حساب بانکی اعم از تجاری و غیرتجاری و نیز اطلاعات «بابت تراکنش» موضوع بند «ت» ماده (۱۰) این قانون را حداکثر ده روز پس از درخواست سازمان به صورت برخط برای سازمان ارسال نمایند.

ب- استفاده از اسناد تجاری نظیر چک که می‌توانند موجب ایجاد حق بر ذمه صادرکننده آن شوند، در حکم انجام تراکنش میان طرفین معامله است و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و حسب مورد سایر نهادهای ذیربط موظفند اطلاعات مربوط به اسناد مذکور را به صورت برخط و همزمان با ثبت یا انتقال اسناد مذکور برای سازمان ارسال نمایند. همچنین استفاده از حسابهایی نظیر حسابهای امانی موضوع تبصره (۲) ماده (۸) قانون مالیات‌های مستقیم و حساب‌های تجاری متعلق به کارگزاران موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و سایر مواردی که به عنوان واسطه انجام تراکنش میان طرفین معامله مورد استفاده قرار می‌گیرند نیز در حکم انجام تراکنش میان طرفین معامله مذکور است. سایر مصادیق

واسطه‌های انجام تراکنش و نیز موارد مربوط به عدم تلقی انجام تراکنش به موجب اسناد تجاری موضوع این بند در آیین‌نامه اجرایی این ماده تعیین می‌شود. تراکنش‌های عادی بانکی بین مردم بدون انجام فعالیت تجاری، همچنین پرداخت‌های مربوط به اجاره مسکن، مشمول احکام این قانون نیست.

وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر حسن اجرای احکام این ماده نظارت نماید. تخلف از اجرای حکم اجزای «الف» و «ب» این ماده، مشمول حکم ضمانت و جریمه موضوع ماده (۲۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم می‌شود. همچنین سازمان موظف است هر شش ماه یک‌بار گزارش پیشرفت اجرای این ماده را به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه کند. آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره - اتصال دستگاههای کارتخوان بانکی و یا دستگاههای پرداخت الکترونیکی که تعلق آنها به مؤدی معین توسط سازمان امور مالیاتی تأیید نشده باشد، به شبکه پرداخت بانکی کشور ممنوع است. بانک مرکزی و حسب مورد کلیه بانکها و ارائه دهندگان خدمات پرداخت موظفند مشخصات بهره برداران کلیه دستگاههای کارتخوان بانکی و پایانه های پرداخت الکترونیکی را به سازمان اعلام کنند. در صورت تخلف از حکم این ماده، مرتکبان به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به غیر از حبس محکوم می‌شوند.»

ماده ۸- متن زیر به‌عنوان ماده (۱۶ مکرر) به قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان الحاق می‌شود:

«ماده ۱۶ مکرر- حداکثر بیست ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، به‌منظور استقرار کارپوشه غیرتجاری و تکمیل پایگاه اطلاعاتی موضوع ماده (۱۶۹ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم، اقدامات زیر صورت می‌گیرد:

الف- در خصوص نقل و انتقال اوراق بهادار و تقسیم سود:

۱- شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه، بهابازار (بورس)ها، ناشران اوراق بهادار، کارگزاران و سایر نهادهای مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، حسب مورد مطابق اعلام سازمان بورس و اوراق بهادار مکلفند همزمان با تقسیم سود یا فروش اوراق بهادار یا کالای مورد معامله در بهابازار (بورس)ها و بازارهای خارج از بهابازار (بورس) اشخاص حقیقی و حقوقی، صورتحساب الکترونیکی مربوط را صادر کنند. ناشران اوراق بهادار ثبت‌شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار مکلفند توزیع و پرداخت سود و سایر منافع مربوط به این اوراق را صرفاً به صورت سامانه‌ای و از طریق شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه یا با تأیید آن انجام دهند. سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است بر حسن اجرای تکالیف فوق نظارت کند.

۲- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با همکاری سازمان موظف است همزمان با نقل و انتقال سهام، سهم‌الشرکه و حق تقدم سهام بجز موارد جزء (۱) این بند صورتحساب‌های الکترونیکی مربوط به معاملات مذکور را با درج قیمت فروش آنها صادر کند.

۳- اشخاص حقوقی توزیع‌کننده سود، بجز ناشران اوراق بهادار موضوع جزء (۱) این بند مکلفند همزمان با تقسیم سود، صورتحساب‌های الکترونیکی مربوط را صادر کنند.

ب- کلیه اشخاص موضوع بند «الف» ماده (۱۱) این قانون، موظفند حسب مورد صورتحساب‌های الکترونیکی مربوط به وجوه واریزی از قبیل سود سپرده، سود اوراق مشارکت و تسهیلات پرداختی را همزمان با واریز صادر نمایند.

پ- کلیه اشخاص تجاری مکلفند صورتحساب الکترونیکی کلیه وجوه پرداختی یا «معادل ریالی پرداخت‌های غیرنقدی» خود تحت عناوینی از قبیل حقوق، دستمزد، حق شاغل، حق شغل، حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری، کارانه، یارانه، انواع پرداخت‌ها توسط مؤسسات بیمه، خسارت فوت، محکوم‌به،

دیه، رد مال، استرداد وثیقه و سایر عناوین مشابه را صادر نمایند. انجام تکالیف این بند توسط اشخاص تجاری، در حکم تسلیم فهرست موضوع ماده (۸۶) قانون مالیات‌های مستقیم محسوب می‌شود و اشخاص مذکور در این خصوص تکلیف اضافی ندارند.

ت- سازمان موظف است صرفاً هزینه‌های قابل قبول مالیاتی دارای صورتحساب الکترونیکی را به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی موضوع فصل دوم باب چهارم قانون مالیات‌های مستقیم بپذیرد؛ سایر هزینه‌های قابل قبول مالیاتی از قبیل هزینه استهلاک دارایی‌ها و زیان تسعیر ارز که امکان صدور صورتحساب الکترونیکی ندارند، مشروط به اعلام مؤدی از طریق کارپوشه تجاری قابل پذیرش هستند. همچنین اشخاص تجاری مکلفند آن بخش از درآمدهای خود از قبیل سود تسعیر ارز را که امکان صدور صورتحساب الکترونیکی ندارند، در سامانه مؤدیان ثبت نمایند؛ عدم ثبت درآمدهای مذکور، مشمول حکم ماده (۹) این قانون می‌شود.

ث- کلیه اشخاص تجاری و غیرتجاری مکلفند در مهلت اعلام شده از سوی سازمان، صورتحساب‌های الکترونیکی مطالبات قبل از استقرار کارپوشه غیرتجاری از قبیل حسابهای دریافتی تجاری و غیرتجاری، قرض، ودیعه، وثیقه و رهن را مطابق فرایند تعیین شده در آیین‌نامه اجرائی این ماده، صادر کنند. مهلت فوق برای هر شخص صرفاً یک‌بار و به مدت یک‌ماه پس از درخواست شخص قابل تمدید است.

ج- اشخاص زیر مکلفند در خصوص موارد زیر، صورتحساب‌های الکترونیکی مربوط را بر اساس فرایندهای مندرج در آیین‌نامه اجرائی این ماده صادر کنند و سازمان نیز موظف است صورتحساب‌های الکترونیکی صادر شده را حسب مورد به کارپوشه تجاری یا غیرتجاری طرفین انتقال دهد:

- ۱- دفاتر اسناد رسمی، در خصوص هرگونه معامله املاک از قبیل انتقال مالکیت عین، انتقال حق واگذاری محل، واگذاری منافع، تنظیم و تنفیذ وکالت بلاعزل فروش، پرداخت قرض یا تأدیه دین و هرگونه معامله اموال دارای سند رسمی
- ۲- فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، در خصوص هرگونه انتقال وسایل نقلیه‌ای که مطابق قوانین مربوط ملزم به شماره‌گذاری هستند.
- ۳- سازندگان و فروشندگان صنوف طلا، نقره، پلاتین، مسکوکات و جواهرآلات، در خصوص هرگونه خرید از اشخاص غیرتجاری؛
- ۴- اشخاص تجاری مجاز به خرید و فروش انواع ارز و مسکوک طلا از قبیل بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری و صرافی‌ها؛ حسب مورد در خصوص معاملات مذکور
- چ- دفاتر اسناد رسمی موظفند صورتحساب الکترونیکی مربوط به تنظیم و تنفیذ وکالت بلاعزل انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) قانون مالیات‌های مستقیم را صادر نمایند.
- ح- سازمان موظف است امکان صدور، اصلاح یا ابطال صورتحساب‌های الکترونیکی قرض را از طریق کارپوشه تجاری و غیرتجاری فراهم نماید.
- خ- در صورت صدور چند صورتحساب الکترونیکی با مبالغ یا تاریخ‌های متفاوت برای انتقال یا واگذاری حق انتقال دارایی معین، صورتحساب الکترونیکی که مبنای عمل سازمان قرار می‌گیرد، مطابق آیین‌نامه اجرایی این ماده تعیین می‌شود.
- د- در خصوص تبدیل انواع ارز به یکدیگر، بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری؛ صرافی‌ها و سایر اشخاص تجاری موظفند تبدیل مذکور را در قالب یک فروش و یک خرید، ثبت و در هر مرحله صورتحساب الکترونیکی مجزایی صادر نمایند.
- ذ- وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و راه و شهرسازی موظفند با همکاری سازمان، ظرف حداکثر شش‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده،

فهرستی از دارایی‌های دارای شماره یا شناسه منحصر بفرد از قبیل وسایل نقلیه هوایی، وسایل نقلیه دریایی و وسایل نقلیه‌ای که مشمول مقررات شماره گذاری نمی‌شوند، تهیه نمایند. سازمان موظف است مطابق آیین‌نامه اجرائی این ماده، حسب مورد تمهیدات لازم جهت صدور صورتحساب‌های الکترونیکی دارایی‌های مذکور از قبیل انتقال مالکیت عین و واگذاری منافع آنها را فراهم نماید. همچنین وزارتخانه‌های فوق‌الذکر با همکاری سازمان موظفند دارایی‌های جدیدی که به فهرست مذکور اضافه می‌شوند را تهیه کنند و سازمان موظف است آن را تا پایان دی‌ماه هر سال برای سال مالیاتی بعد اعلام نماید.

ر- کلیه اشخاص تجاری و غیرتجاری مکلفند صورتحساب‌های الکترونیکی تنظیم هرگونه معامله از طریق اسناد عادی در خصوص انتقال عین یا حق واگذاری محل و سایر حقوق مربوط به اموال غیرمنقول اعم از عرصه و اعیان را با درج «اطلاعات دقیق محدوده جغرافیایی» به‌ترتیبی که سازمان تعیین می‌کند، از طریق مراجعه به مشاوران املاک یا شرکتهای معتمد موضوع ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان صادر نمایند. سازمان موظف است صورتحساب‌های الکترونیکی دارایی‌های موضوع این بند را در سامانه‌ای که به این منظور و به‌موجب آیین‌نامه اجرائی این ماده تعیین می‌شود، ثبت نماید و امکان دسترسی برخط قوه قضائیه به سامانه مذکور را فراهم کند. در صورتی که عدم مالکیت انتقال دهنده بر اساس رأی لازم‌الاجرای مراجع قضائی محرز شود، صورتحساب‌های الکترونیکی مذکور باطل می‌شود. مشاورین املاک و شرکتهای معتمد موضوع این بند حق اخذ حق الزحمه به تناسب ارزش معاملاتی جهت صدور صورت حساب الکترونیکی را ندارند و حق الزحمه ایشان به موجب آیین‌نامه‌ای که ظرف سه‌ماه به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، بر اساس نرخ ثابت برای هر یک از انواع معاملات محاسبه خواهد شد.

ز- چنانچه بر اساس سایر قوانین، اشخاص تجاری یا غیرتجاری مکلف به ثبت اطلاعات معاملات باشند، در صورت ثبت اطلاعات معاملات مذکور مطابق معیارهای

اعلامی سازمان جهت اجرای این قانون، اشخاص موردنظر الزامی به ثبت مجدد اطلاعات یا صدور صورتحساب الکترونیکی در خصوص معاملات فوق ندارند.

تبصره ۱- در خصوص اشخاص غیرتجاری، در هر سال، آخرین مهلت صدور صورتحساب‌های الکترونیکی برای وجوه واریزی به حسابهای غیرتجاری و واریز وجوه مربوط به صورتحساب‌های الکترونیکی صادرشده حداکثر پایان اردیبهشت سال بعد است. همچنین اشخاص مذکور مکلفند تا موعد فوق در خصوص اصلاح یا ابطال صورتحساب‌های الکترونیکی، برقراری ارتباط میان صورتحساب‌های الکترونیکی به منظور معاوضه یا تهاتر و نیز ایجاد تناظر موضوع بند «ت» ماده (۱۰) این قانون از طریق کارپوشه غیرتجاری، اقدام کنند. پس از پایان مهلت مذکور سازمان موظف است براساس مشخصات طرفین صورتحساب‌های الکترونیکی و مشخصات واریزکننده و دریافت‌کننده تراکنش، در خصوص مواردی که تناظر موضوع بند «ت» ماده (۱۰) این قانون توسط اشخاص غیرتجاری، صورت نگرفته باشد، تناظر خودکار میان صورتحساب‌های الکترونیکی و تراکنش‌های فی‌مابین حسابهای متعلق به طرفین آن را حداکثر تا پانزده خرداد سال بعد ایجاد و از طریق کارپوشه غیرتجاری اعلام کند. این حکم مانع از رسیدگی به اعتراض اشخاص مذکور در خصوص تناظر ایجاد شده توسط سازمان تا پایان خرداد همان سال نیست. سازمان موظف است مالیات متعلق اشخاص غیرتجاری در هر سال را براساس اطلاعات موجود در سامانه مؤدیان حداکثر تا پایان تیر سال بعد، تعیین و از طریق کارپوشه غیرتجاری اعلام نماید و اشخاص غیرتجاری مکلفند حداکثر تا آخر مردادماه، مالیات متعلق را پرداخت نمایند. عدم پرداخت مالیات در این موعد، موجب تعلق جریمه معادل دو و نیم درصد (۲/۵٪) نسبت به اصل بدهی مالیاتی به ازای هر ماه تأخیر می‌شود. در صورت عدم پرداخت مالیات مذکور در مهلت مقرر، سازمان از طریق عملیات اجرائی نسبت به وصول مالیات متعلق و جریمه آن اقدام می‌نماید.

صورتحساب‌های الکترونیکی که به موجب آرای لازم‌الاجرای مراجع قضائی پس از موعد مقرر صادر، اصلاح یا ابطال می‌شوند، از حکم این تبصره

مستثنی هستند و سازمان موظف است صورتحساب‌های الکترونیکی مذکور را مطابق آیین‌نامه اجرائی این ماده مبنای محاسبه مالیات قرار دهد.

تبصره ۲- سازمان موظف است امکان صدور صورتحساب الکترونیکی در خصوص وجوه واریزی به حسابهای غیرتجاری در هر سال را از پایان اردیبهشت سال بعد مشروط به پرداخت جریمه، حداکثر تا پایان سال فراهم نماید. جریمه فوق در خصوص صدور صورتحساب‌های الکترونیکی مذکور تا پایان خرداد آن سال معادل یک‌دهم درصد (۰/۱٪) و پس از آن تا پایان آن سال معادل پنج‌دهم درصد (۰/۵٪) مبلغ مندرج در صورتحساب الکترونیکی مربوط می‌باشد.

در صورت صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع این تبصره، مالیات پرداخت شده بر اساس فصل ششم باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم در خصوص وجوه مذکور، علی‌الحساب محسوب شده و سازمان موظف است آن وجوه را حداکثر یک‌ماه از تاریخ درخواست اشخاص غیرتجاری، به این اشخاص مسترد کند و در غیر این صورت، سازمان مشمول خسارتی به میزان دو و نیم درصد (۰/۲۵٪) در ماه نسبت به اصل مبلغ قابل استرداد، از تاریخ ثبت درخواست اشخاص مذکور می‌شود. خسارت مذکور توسط سازمان از محل وصولی‌های جاری پرداخت می‌گردد. همچنین در صورت عدم اقدام اشخاص غیرتجاری در خصوص تکلیف موضوع این تبصره پس از مهلت مذکور، مالیات و جریمه‌های مطالبه یا وصول شده، قطعی محسوب می‌شود.

تبصره ۳- حکم ماده (۴) این قانون در خصوص صحت اطلاعات ثبت شده در سامانه مؤدیان برای اشخاص غیرتجاری، جاری است، مگر خلاف آن اثبات شود. مندرجات صورتحساب‌های الکترونیکی به منزله اقرار کتبی طرفین صورتحساب الکترونیکی بوده و در دعاوی قضائی نیز قابل استناد است. سازمان نیز موظف است امکان دسترسی برخط قوه قضائیه به اطلاعات صورتحساب‌های الکترونیکی را فراهم نماید.

تبصره ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است تا پایان دی ماه هر سال «سقف مبلغ پرداخت با وجه نقد» مربوط به هر صورتحساب الکترونیکی را برای سال بعد تعیین و از طریق روزنامه رسمی و درگاههای الکترونیکی اعلام عمومی نماید. صدور صورتحساب الکترونیکی با درج مبلغ پرداخت با وجه نقد بیش از سقف مذکور مجاز نمی باشد.

تبصره ۵- سازمان موظف است حداکثر شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این ماده، با همکاری قوه قضائیه، فرایند حاکم بر صورتحسابهای الکترونیکی مربوط به «نقل و انتقال داراییها به موجب آرای لازم الاجرای مراجع قضائی» از قبیل نحوه صدور و ابطال صورتحسابهای الکترونیکی مذکور را تعیین نماید.

تبصره ۶- در خصوص اشخاص غیرتجاری، اصل بر نقدی (غیر نسیه) بودن معاملات یا تسویه آنها حداکثر تا پایان فروردین سال بعد است؛ مگر آنکه نسیه بودن معاملات و تاریخ تسویه آن، در صورتحسابهای الکترونیکی مربوط درج شده باشد.

تبصره ۷- آیین نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری قوه قضائیه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار، وزارتخانههای صنعت، معدن و تجارت و راه و شهرسازی و سایر نهادهای ذی ربط حسب موضوع، تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد. ملاحظات امنیتی در خصوص اطلاعات حسابهای بانکی، تراکنشها و صورتحسابهای الکترونیکی اشخاص تجاری و غیرتجاری مطابق دستورالعملی است که حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این ماده توسط وزارتخانههای امور اقتصادی و دارایی و اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه می شود و پس از تأیید شورای امنیت کشور، به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تخلف از اجرای حکم این ماده، مشمول حکم ضمانت و جریمه موضوع ماده (۲۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشد. سازمان موظف است هر چهارماه یکبار گزارش پیشرفت اجرای این ماده را به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.»

ماده ۹- در قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، عبارت «اشخاص مشمول» از ماده (۲)، بند «ت» ماده (۵)، ماده (۱۲)، ماده (۱۳) و تبصره آن و مواد (۱۹) و (۲۹) و نیز عبارت «اشخاص مشمولی» از مواد (۱۴) و (۲۰) حذف و به ترتیب عبارت‌های «مؤدیان» و «مؤدیانی» جایگزین آنها می‌شوند.

ماده ۱۰- یک تبصره به‌عنوان تبصره (۳) به ماده (۲۵) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان به شرح زیر الحاق می‌شود:
«تبصره ۳- صورتحساب‌های مشمولان تبصره ماده (۲) این قانون، صورتحساب‌های مشمولان ماده (۱۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ و نیز صورتحساب‌های اشخاصی که مطابق سایر قوانین مشمول اجرای این قانون نمی‌باشند، از حکم این ماده مستثنی هستند.»

بخش دوم- محاسبه و أخذ مالیات

ماده ۱۱- یک ماده به‌عنوان ماده (۳) به ذیل باب اول قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

«ماده ۳- اختصارات و اصطلاحات بکاررفته در این قانون، در معانی مشروح ذیل است:

۱- سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

۲- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۳- قوه قضائیه: قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران

- ۴- صورتحساب الکترونیکی: صورتحساب الکترونیکی موضوع بند «ث» ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن
- ۵- اشخاص تجاری: اشخاص موضوع جزء (۱) بند «ج» ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان
- ۶- اشخاص غیرتجاری: اشخاص موضوع جزء (۲) بند «ج» ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان
- ۷- کارپوشه تجاری: کارپوشه موضوع بند «خ» ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان
- ۸- کارپوشه غیرتجاری: کارپوشه موضوع بند «د» ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان
- ۹- حساب بانکی تجاری: حسابهای موضوع بند «ذ» ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان
- ۱۰- حساب بانکی غیرتجاری: حسابهای موضوع بند «ر» ماده (۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان
- ۱۱- مالیات علی‌الحساب: مالیاتی که قبل از تاریخ سررسید پرداخت مالیات، توسط اشخاص تجاری یا غیرتجاری پرداخت، یا توسط پرداخت‌کنندگان وجوه به اشخاص مذکور، کسر و ایصال می‌شود.
- ۱۲- درآمد اتفاقی: درآمدها و کمکهای نقدی یا معادل ریالی کمکهای غیرنقدی بلاعوض یا معادل ریالی جایزه، هدیه، صلح غیرمعوض و نفع حاصل از معاملات محاباتی اشخاص تجاری و غیرتجاری؛
- ۱۳- عایدی سرمایه: مازاد قیمت فروش نسبت به قیمت خرید یا «ارزش دفتری دارایی بدون اعمال تجدید ارزیابی آن»؛

۱۴- زیان سرمایه: مازاد قیمت خرید یا «ارزش دفتری دارایی بدون اعمال تجدید ارزیابی آن» نسبت به قیمت فروش؛

۱۵- قیمت فروش: ارزش ریالی زمان انتقال عین دارایی یا حق واگذاری محل؛

۱۶- قیمت خرید: ارزش ریالی زمان تملک عین دارایی یا حق واگذاری محل؛

۱۷- دوره تملک: مدت زمان تملک از تاریخ صدور صورتحساب الکترونیکی خرید دارایی تا تاریخ صدور صورتحساب الکترونیکی فروش دارایی؛

۱۸- خانوار: خانوار موضوع بند (۲) تبصره (۸) ماده (۱۶۹) مکرر این قانون

۱۹- حریم شهری: موضوع قانون «تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها مصوب ۱۳۸۴/۱۰/۱۴»

۲۰- ارز: موضوع بند «پ» ماده (۱) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن.

ماده ۱۲- یک ماده به عنوان ماده (۴) به ذیل فصل اول باب دوم قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

ماده ۴- کلیه اشخاص غیرتجاری «انتقال دهنده عین» یا «واگذارکننده حق» در خصوص انتقال دارایی‌های زیر، در کلیه مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی، مشمول مالیات بر عایدی سرمایه هستند:

۱- املاک با انواع کاربری و حق واگذاری محل

۲- انواع خودروی سواری دارای پلاک شخصی مشمول مقررات مربوط به

شماره‌گذاری

۳- انواع طلا، نقره، پلاتین و مسکوکات آنها و جواهرآلات

۴- انواع ارز

۵- انواع رمز پول و رمز دارایی

تبصره ۱- در انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) این ماده که

مشمول مالیات موضوع این فصل می‌باشند «مالیات نقل و انتقال و حق واگذاری محل موضوع ماده (۵۹) این قانون» و «مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (۳۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی» تا یک- سال به‌عنوان مالیات علی‌الحساب محسوب می‌شود.

تبصره ۲- عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) این ماده که با استفاده از تنظیم یا تنفیذ وکالتنامه بلاعزل انجام گیرد، بر اساس «صورتحساب الکترونیکی تنظیم یا تنفیذ وکالتنامه بلاعزل» موضوع بند «ج» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، مشمول مالیات موضوع این فصل می‌شود و موکل اصلی یا موکلین بعدی (تنفیذکنندگان) وکالتنامه بلاعزل مسؤول پرداخت مالیات متعلق هستند.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر شش‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳- پس از استقرار کارپوشه‌های غیرتجاری معاملات دارایی‌های موضوع این ماده که خارج از فعالیت‌های شغلی است، صرفاً مشمول مالیات موضوع این فصل هستند و مشمول مالیات موضوع ماده (۹۳) این قانون نمی‌شوند. تبصره ۴- اخذ مالیات موضوع این فصل مشروط به استقرار کارپوشه‌های غیرتجاری سامانه مؤدیان با رعایت مفاد قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است و چنانچه تکلیف مذکور انجام نشود، سازمان مجاز به مطالبه و اخذ مالیات مذکور نیست.

منظور از استقرار کارپوشه غیرتجاری در این فصل، فراهم نمودن زیرساخت‌های لازم توسط سازمان است به‌طوری که امکان صدور صورتحساب‌های الکترونیکی توسط اشخاص موضوع بند «ج» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان فراهم شده باشد. مسؤول تأیید شرط فوق، وزیر امور اقتصادی و دارایی است.

تبصره ۵- در صورتی که درآمد یا وجوه دریافتی ناشی از فروش دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) این ماده به اشخاص موضوع اجزای (۳) و (۴) بند «ج» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان باشد، درآمد یا وجوه دریافتی مذکور مشمول مالیات بر عایدی سرمایه و در غیر این صورت کل درآمد یا وجوه دریافتی فوق با رعایت مفاد فصل ششم باب سوم این قانون، مشمول مالیات موضوع ماده (۱۲۴) این قانون می‌شوند.

اشخاص غیرتجاری که دارایی‌های موضوع بند (۳) این ماده را مستقیماً از اشخاص موضوع اجزای (۳) و (۴) بند «ج» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان خریداری کرده‌اند، در صورت فروش دارایی‌های مذکور به سایر اشخاص غیرتجاری، مشروط به ثبت انتقال دارایی مذکور از طریق کارپوشه غیرتجاری یا از طریق شرکت‌های معتمد مالیاتی یا اشخاص موضوع اجزای (۳) و (۴) بند «ج» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان صرفاً مشمول مالیات بر عایدی سرمایه می‌شوند. ثبت مذکور با درج شماره منحصر بفرد مالیاتی صورتحساب الکترونیکی خرید اولیه، در حکم صدور صورتحساب الکترونیکی است و صورتحساب الکترونیکی مذکور به صورت خودکار به کارپوشه غیرتجاری خریدار منتقل می‌شود. خریدار مکلف است ظرف سی روز از تاریخ درج صورتحساب الکترونیکی در کارپوشه غیرتجاری، نسبت به اعلام پذیرش یا عدم پذیرش این صورتحساب الکترونیکی اقدام کند. عدم اظهار نظر ظرف مدت مذکور به منزله عدم تأیید صورتحساب الکترونیکی مربوط می‌باشد.

تبصره ۶- مبنای محاسبه قیمت خرید دارایی‌های موضوع بند (۳) این ماده با دوره تملک کمتر از سه سال، قیمت درج شده در آخرین صورتحساب الکترونیکی خرید می‌باشد. در صورتی که دوره تملک دارایی فوق بیش از سه سال باشد، قیمت روز دارایی‌های مذکور در سه سال قبل یا مبلغ مندرج در صورتحساب الکترونیکی خرید، هر کدام که بیشتر باشد، مبنای محاسبه عایدی سرمایه است.

تبصره ۷- دارایی‌های بند (۴) این ماده در صورتی که نزد بانکها یا مؤسسات

اعتباری غیربانکی ایرانی سپرده‌گذاری شده‌باشد، در دوره سپرده‌گذاری مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نمی‌باشد.

تبصره ۸- آیین‌نامه اجرائی در خصوص نحوه صدور صورتحساب الکترونیکی دارایی‌های موضوع بند (۵) این ماده، ظرف شش ماه پس از تصویب این ماده توسط سازمان با همکاری بانک مرکزی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
ماده ۱۳- یک ماده به‌عنوان ماده (۵) به ذیل فصل اول باب دوم قانون مالیات‌های مستقیم الحاق می‌شود:

«ماده ۵- عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون، در موارد زیر مشمول مالیات نمی‌شود:
الف- ملک مسکونی متعلق به «شخص غیرتجاری بالای هجده سال» در صورتی که:

۱- دوره تملک آن بیش از سه سال باشد.

۲- ملک مسکونی دیگری نداشته باشد.

تبصره ۱- در صورتی که «اشخاص غیرتجاری بالای هجده سال» نسبت به خرید ملک مسکونی جدید اقدام نمایند و حداکثر ظرف یک‌سال از زمان خرید آن، نسبت به انتقال ملک مسکونی موضوع این بند اقدام کنند، انتقال ملک مسکونی مذکور مشمول مالیات نمی‌شود.

تبصره ۲- در خصوص سرپرست خانوار، شرط اول این بند می‌تواند در هر پنج‌سال، یک‌بار رعایت نشود.

تبصره ۳- عایدی سرمایه حاصل از انتقال املاک در صورتی که مشمول ماده (۷۷) این قانون شود، مشمول مالیات نمی‌باشد. این معافیت در خصوص اشخاصی که به حکم تبصره‌های (۲) و (۴) ماده (۷۷) مشمول آن ماده نشده‌اند، نیز جاری است. همچنین در خصوص املاکی که قبل از دریافت گواهی اتمام عملیات ساختمانی پیش‌خرید شده و پس از دریافت گواهی اتمام عملیات ساختمانی انتقال

می‌یابند از جمله واحدهای مسکونی منتقل شده توسط تعاونی‌های مسکن موضوع قسمت اخیر ماده (۶۵) این قانون به اعضای تعاونی‌های مذکور و ارزش روز دارایی مبنای محاسبه ارزش معاملاتی موضوع ماده (۶۴) این قانون، در صورت حساب الکترونیکی انتقال آنها به عنوان قیمت فروش درج می‌شود.

تبصره ۴- مجموع «کل مالیات بر درآمد اجاره» که توسط اشخاص غیرتجاری در طول دوره تملک دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون پرداخت شده، از مالیات بر عایدی سرمایه دارایی کسر می‌شود. تخفیف مذکور تا سقف پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات بر عایدی سرمایه همان دارایی‌ها قابل اعمال است.

ب- خودروی سواری دارای پلاک شخصی متعلق به «شخص غیرتجاری بالای هجده سال» در صورتی که:

۱- دوره تملک آن بیش از سه سال باشد.

۲- خودروی سواری پلاک شخصی دیگری نداشته باشد.

تبصره ۱- در صورتی که «اشخاص غیرتجاری بالای هجده سال» نسبت به خرید خودروی سواری دارای پلاک شخصی جدید اقدام نمایند و حداکثر ظرف شش ماه از زمان خرید آن، نسبت به انتقال خودروی سواری دارای پلاک شخصی موضوع این بند اقدام کنند، خودروی سواری مذکور مشمول مالیات نمی‌شود.

تبصره ۲- در خصوص سرپرست خانوار، شرط اول این بند می‌تواند در هر پنج سال، یکبار رعایت نشود.

ج- دارایی‌های موضوع بند (۳) ماده (۴) این قانون متعلق به هر «شخص غیرتجاری بالای هجده سال» مجموعاً به میزان یکصد و پنجاه گرم طلای هجده عیار یا معادل آن در هر پنج سال

تبصره- معاوضه دارایی‌های موضوع بند (۳) ماده (۴) متعلق به هر «شخص غیرتجاری بالای هجده سال» با دارایی دیگری از مصادیق همان بند، در صورت ثبت از طریق اشخاص مجاز به صدور صورت حساب الکترونیکی این دارایی‌ها مطابق ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مشمول مالیات بر عایدی سرمایه نمی‌باشد.

دستورالعمل اجرائی این تبصره ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این ماده توسط سازمان تهیه می شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

د- انتقال قهری

ه- انتقال املاک موضوع ماده (۶۸) و قسمت اخیر ماده (۷۰) این قانون در خصوص مناطق نظامی یا مرافق عامه

و- انتقال دارایی های زیر مطابق شرایط و بازه زمانی به شرح ذیل:

۱- اولین انتقال دارایی های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون که حسب مورد «تاریخ انتقال عین» یا «تاریخ انتقال حق واگذاری محل» در خصوص آنها پیش از استقرار کارپوشه های غیرتجاری است، تا سه سال پس از استقرار کارپوشه های غیرتجاری

۲- دارایی های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴) این قانون که پیش از استقرار کارپوشه های غیرتجاری تملیک شده اند، تا یک سال پس از استقرار کارپوشه های غیرتجاری

ز- کلیه اراضی با کاربری کشاورزی و اراضی فاقد کاربری خارج از محدوده شهر با دوره تملک بالای سه سال اعم از باغها و زمین های زراعی بجز باغ ویلاها تبصره- باغها و اراضی زراعی واقع در محدوده شهر مشمول این حکم نمی باشد.
ح- انتقال بلاعوض دارایی های موضوع ماده (۴) این قانون که مشمول ماده (۱۱۹) این قانون می شوند.

تبصره ۱- شرط برخورداری از معافیت این بند، درج بلاعوض بودن در صورت حساب الکترونیکی مربوط است.

تبصره ۲- مبنای محاسبه «درآمد اتفاقی» دارایی های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون که به صورت بلاعوض منتقل شده اند، ارزش روز مبنای محاسبه ارزش معاملاتی موضوع ماده (۶۴) این قانون است؛ ارزش مذکور در حکم قیمت خرید برای محاسبه «عایدی سرمایه» در انتقال بعدی است.

تبصره ۳- مبنای محاسبه «درآمد اتفاقی» دارایی های موضوع بند (۲) ماده (۴)

این قانون که به صورت بلاعوض منتقل شده‌اند، ارزش روز دارایی‌های مذکور است؛ ارزش مذکور در حکم قیمت خرید برای محاسبه «عایدی سرمایه» در انتقال بعدی است.

تبصره ۴- حکم تبصره‌های (۱) و (۲) این بند در خصوص انتقال دارایی‌های مذکور که معامله مربوط به انتقال آنها به صورت محاباتی انجام شده، جاری نمی‌باشد.

ط- عایدی ناشی از فروش ارز حاصل از صادرات به تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مشروط به رعایت قوانین و مقررات مربوط

تبصره- در هر سال به میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون، از مجموع عایدی سرمایه اشخاص غیرتجاری بالای هجده سال حاصل از انتقال سایر دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون با رعایت تبصره (۶) ماده (۷) این قانون کسر می‌شود.»

ماده ۱۴- یک ماده به‌عنوان ماده (۶) به قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

«ماده ۶- در صورت عدم وجود صورتحساب الکترونیکی خرید:

الف- در خصوص دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون، در صورتی که بر اساس اسناد رسمی، تاریخ تملک آنها پیش از اجرای این قانون باشد، تاریخ تملک دارایی، تاریخ درج شده در سند مذکور است. همچنین ارزش روز دارایی در تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، قیمت خرید دارایی‌های مذکور محسوب می‌شود. در صورتی که دارایی‌های مذکور از طریق اسناد عادی معامله شده‌اند، «تاریخ تملک» و «قیمت خرید» به ترتیب تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده و ارزش روز دارایی در زمان لازم‌الاجرا شدن این ماده است.

ب- در خصوص دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴) این قانون، «تاریخ تملک» و «قیمت خرید» دارایی‌های مذکور، به ترتیب تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده و ارزش روز دارایی در زمان لازم‌الاجرا شدن این ماده است.

تبصره- آیین‌نامه اجرائی نحوه تعیین ارزش روز دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون که قبل از اجرای این قانون خریداری شده و فروش آنها بعد از اجرای این قانون انجام می‌شود، با رعایت سایر مقررات مربوط بر اساس معیارهایی از قبیل ضربی از قیمت روز موضوع ماده (۶۴) این قانون و ماده (۳۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده حداکثر ظرف شش‌ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

ماده ۱۵- یک ماده به‌عنوان ماده (۷) به قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

«ماده ۷- در هر سال مجموع عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون که به «اشخاص غیرتجاری» تعلق دارند، با نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات می‌باشد.

تبصره ۱- در خصوص حکم این ماده چنانچه دوره تملک کمتر از یک سال باشد، عایدی مذکور با نرخ ده واحد درصد (۱۰٪) بیشتر از بالاترین نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون مشمول مالیات می‌شود.

تبصره ۲- در صورتی که دوره تملک دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون بیشتر از سه‌سال و کمتر از شش‌سال باشد، پنجاه درصد (۵۰٪) از «عایدی ناشی از تورم» از عایدی سرمایه مشمول مالیات کسر می‌شود. همچنین در صورتی که دوره تملک دارایی‌های فوق شش‌سال یا بیشتر از شش‌سال باشد، صددرصد (۱۰۰٪) «عایدی ناشی از تورم» از عایدی سرمایه مشمول مالیات کسر می‌شود. در انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون با دوره تملک شش‌سال یا بیشتر از شش‌سال، «مالیات بر عایدی سرمایه» یا حسب مورد «مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (۵۹) این قانون» و «مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (۳۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده» هر یک بیشتر باشد، مطالبه و اخذ می‌شود.

عایدی ناشی از تورم عبارت است از «مازاد» قیمت خرید تعدیل شده» از «قیمت خرید» و «قیمت خرید تعدیل شده» نیز عبارت است از «قیمت خرید» به علاوه حاصل ضرب «قیمت خرید» در درصد تغییرات «شاخص قیمت مصرف‌کننده» بر اساس اعلام مرکز آمار ایران در ابتدای «سال چهارم دوره تملک» و ابتدای «سال پایانی دوره تملک».

تبصره ۳- در انتقال ماترک به صورت ارث و انتقال بلاعوض دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون به پدر یا مادر یا همسر یا اجداد یا فرزندان یا اعضای خانوار، مبنای محاسبه «دوره تملک» و همچنین «قیمت خرید» دارایی‌های مذکور در انتقال بعدی «تاریخ تملک» و «قیمت خرید» اولیه دارایی است. تاریخ تملک اموال و ماترک متوفیانی که گواهی مالیات بر ارث آنان صادر شده در صورت عدم انتقال به نام ورثه طبق تقسیم نامه فی مابین تاریخ صدور گواهی مالیات بر ارث خواهد بود.

تبصره ۴- در خصوص محاسبه عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴) این قانون، به ترتیب معادل گرمی طلای هجده عیار و معادل یورویی فروش دارایی‌های مذکور بر اساس ارزش روز دارایی ملاک عمل قرار می‌گیرد. مبنای محاسبه قیمت خرید دارایی‌های فوق بر اساس روش میانگین موزون است.

تبصره ۵- مجموع زیان سرمایه هر شخص غیرتجاری حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) موضوع ماده (۴) این قانون با دوره تملک بیش از یک سال و مشمول مالیات بر عایدی سرمایه، از مجموع عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون در سال یا سالهای بعد برای شخص مذکور قابل استهلاک است.

تبصره ۶- در خصوص اشخاص غیرتجاری بالای هجده سال، در هر سال به میزان معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون از مجموع عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون کسر می‌شود.

تبصره ۷- اجرای مفاد این فصل مانع از اجرای سایر قوانین از قبیل قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز نمی‌باشد.

آیین‌نامه اجرائی این ماده و تبصره‌های آن حداکثر شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»
ماده ۱۶- یک ماده به‌عنوان ماده (۸) به قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

«ماده ۸- در خصوص مالیات موضوع این فصل، موعد پرداخت مالیات در خصوص دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون، اعم از انتقال از طریق اسناد عادی یا انتقال به‌صورت رسمی، مطابق موعد ذکر شده در تبصره (۱) ماده (۱۶) مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است.

تبصره ۱- سه سال پس از استقرار کارپوشه غیرتجاری، سازمان موظف است امکان استعلام برخط میزان مالیات بر عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون را با لحاظ معافیت‌های موضوع ماده (۵) این قانون، حسب مورد برای دفاتر اسناد رسمی و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران فراهم نماید. همچنین کلیه اشخاص غیرتجاری مکلفند پس از موعد فوق، همزمان با انتقال دارایی‌های مذکور حسب مورد از طریق دفاتر اسناد رسمی و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، مالیات بر عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع این تبصره را با نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون، به‌صورت مالیات علی‌الحساب پرداخت نمایند. در صورت عدم پرداخت مالیات موضوع این تبصره، اشخاص فوق مجاز به انتقال دارایی‌های مذکور نیستند.

تبصره ۲- سه سال پس از استقرار کارپوشه غیرتجاری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند با همکاری سازمان، حساب یا حسابهای بانکی امانی را به‌منظور فراهم کردن امکان

پرداخت ثمن معامله و نیز وصول وجوه مرتبط با معامله از قبیل عوارض و مالیات متعلق از مبلغ واریزی به حساب مذکور به صورت سامانه‌ای و حسب مورد همزمان با ثبت سند یا تعویض پلاک ایجاد نمایند. استفاده از این حسابها به منظور انجام معامله برای متعاملین الزامی نیست و منوط به درخواست متعاملین است.

آیین‌نامه اجرائی این ماده و تبصره‌های آن حداکثر ظرف شش‌ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۷- یک ماده به عنوان ماده (۹) به قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

«ماده ۹- در موارد «ابطال معامله بر اساس آرای قطعی مراجع قضائی» یا «اقاله یا فسخ یا انفساخ معاملات قطعی» دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون، اشخاص تعیین شده در ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان موظفند حسب مورد نسبت به صدور کاربرگ مربوط به ابطال یا اقاله یا فسخ یا انفساخ معامله مربوط اقدام کنند. همچنین سازمان موظف است مالیات بر عایدی سرمایه موارد فوق را حداکثر چهل و پنج روز پس از تاریخ مندرج در کاربرگ‌های مذکور، از محل وصولی‌های جاری سازمان مسترد نماید؛ در صورت تأخیر در استرداد مبلغ مالیات بر عایدی سرمایه، سازمان مکلف به پرداخت ماهانه دو درصد (۰.۲٪) جریمه تأخیر در پرداخت می‌باشد. این حکم در خصوص استرداد مالیات پرداختی، در مواردی که پس از پرداخت مالیات معامله انجام نشود نیز جاری است.

تبصره- قوه قضائیه موظف است پس از استقرار کارپوشه غیرتجاری، در دعاوی مرتبط با معاملات دارای صورتحساب الکترونیکی، شناسه منحصر به فرد

صورتحساب الکترونیکی را در اسناد قضائی مربوط، ثبت و اطلاعات مورد نیاز سازمان در خصوص دادنامه‌های قطعی مرتبط با ابطال اسناد یا تنفيذ فسخ اسناد رسمی را به صورت برخط برای سازمان ارسال کند.

ماده ۱۸- یک ماده به عنوان ماده (۹ مکرر) به قانون مالیات‌های مستقیم به

شرح زیر الحاق می‌شود:

«ماده ۹ مکرر- پرداخت مالیات بر عایدی سرمایه دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون در صورت رعایت کلیه شرایط زیر حداکثر به مدت پنج سال از «تاریخ صدور صورتحساب الکترونیکی انتقال دارایی اولیه» یا «تاریخ فروش دارایی جایگزین شده» مذکور در بند «ج» این ماده، هر یک مقدم باشد، به تعویق می‌افتد:

الف- دارایی متعلق به اشخاص حقیقی بوده و مالک یا صاحب حق بر اساس اطلاعات سامانه‌ای سازمان، به عنوان صاحبان مشاغل در نظام مالیاتی ثبت نام شده باشد و حداقل به مدت دو سال شاغل به فعالیت اقتصادی در محل مذکور باشد و بیش از شش ماه متوالی از توقف فعالیت‌های مذکور در محل دارایی نگذشته باشد.

ب- دارایی کاربری غیرمسکونی داشته باشد.

ج- مالک یا صاحب حق دارایی، تصمیم خود مبنی بر جایگزینی دارایی دیگری برای انجام فعالیت اقتصادی خود را به سازمان اعلام نماید و حداکثر پانزده ماه از تاریخ انتقال دارایی نسبت به تملک دارایی جایگزین و شروع فعالیت شغلی خود بر اساس اطلاعات سامانه مؤدیان اقدام نماید.

سازمان موظف است کسورات موضوع تبصره (۵) ماده (۱۳۲) این قانون در طول «دوره تعویق مالیات» موضوع این ماده را در هنگام تصفیه حساب مالیات اعمال نماید. آیین‌نامه اجرائی این ماده، حداکثر شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده، توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

ماده ۱۹- ماده (۷۶) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود:
«ماده ۷۶- «عایدی سرمایه» حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۲) این قانون که مشمول ماده (۷۷) می‌شوند، مشمول مالیات نمی‌شود. همچنین در مواردی که «عایدی سرمایه» حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور مشمول مالیات شود، وجه دیگری بابت مالیات بر نقل و انتقال مزبور مطالبه نخواهد شد.»

ماده ۲۰- یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به ماده (۹۳) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق و عنوان تبصره فعلی آن به تبصره (۱) اصلاح می‌شود:
«تبصره ۲- انتقال دارایی‌های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۴) این قانون مشمول مالیات این فصل با نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون می‌شوند. در صورتی که تاریخ تملک دارایی‌های مذکور پیش از لازم‌الاجرا شدن این قانون باشد، صرفاً در چهارسال ابتدای اجرای این قانون، مشمول مالیات موضوع این فصل نمی‌شوند.

در صورت عدم وجود صورتحساب الکترونیکی خرید دارایی‌های متعلق به اشخاص موضوع این ماده که دارای دفتر هستند، در صورتی که بر اساس اسناد رسمی، تاریخ تملک آنها پیش از اجرای این قانون باشد، «تاریخ تملک» دارایی، تاریخ درج شده در سند مذکور است. همچنین ارزش درج شده در دفاتر اشخاص فوق، قیمت خرید دارایی‌های مذکور محسوب می‌شود. در صورتی که دارایی‌های مذکور از طریق اسناد عادی معامله شده‌اند، تاریخ تملک و قیمت خرید، تاریخ و ارزش درج شده در دفاتر اشخاص مذکور است. در صورت عدم وجود صورتحساب الکترونیکی خرید دارایی‌های متعلق به اشخاص موضوع این ماده که فاقد دفتر هستند یا اطلاعات معاملات در دفتر آنها مخدوش است یا موجود نیست، حکم ماده (۶) این قانون جاری است.»

ماده ۲۱- در تبصره (۱) ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم عبارت «غیرتجاری» حذف و یک تبصره به‌عنوان تبصره (۸) به ماده مذکور به‌شرح زیر الحاق می‌شود:

«تبصره ۸- انتقال دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون مشمول استثنای صدر این ماده نمی‌شود و «عایدی سرمایه» حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور پس از وضع «زیان سرمایه» حاصل از انتقال دارایی‌های فوق و با رعایت مفاد ماده (۱۴۸) این قانون مشمول مالیات به نرخ مقرر در این ماده می‌شود. در صورتی که تاریخ تملک دارایی‌های مذکور و نیز دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴) این قانون، پیش از لازم‌الاجرا شدن این قانون باشد، صرفاً تا چهارسال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، مشمول مالیات موضوع این فصل نمی‌شوند. در صورت عدم وجود صورتحساب الکترونیکی خرید دارایی‌های متعلق به اشخاص موضوع این ماده، در صورتی که بر اساس اسناد رسمی، تاریخ تملک آنها پیش از اجرای این قانون باشد، «تاریخ تملک» دارایی، تاریخ درج شده در سند مذکور است. همچنین ارزش درج شده در دفاتر اشخاص فوق، قیمت خرید دارایی‌های مذکور محسوب می‌شود. در صورتی که دارایی‌های مذکور از طریق اسناد عادی معامله شده‌اند، تاریخ تملک و قیمت خرید، تاریخ و ارزش درج شده در دفاتر اشخاص مذکور است.»

ماده ۲۲- در ماده (۱۱۹) قانون مالیات‌های مستقیم، عبارت «به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱)» به عبارت «برای اشخاص حقوقی به نرخ مقرر در ماده (۱۰۵) و برای اشخاص حقیقی با لحاظ مفاد مواد (۱۲۴) و (۱۲۶) به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱)» اصلاح می‌شود.

ماده ۲۳- ماده (۱۲۰) قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره آن به‌شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۲۰- درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارت است از

صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصله و در صورتی که غیر نقدی باشد؛ در خصوص دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون، ارزش روز مبنای محاسبه ارزش معاملاتی موضوع ماده (۶۴) این قانون و در خصوص دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴) ارزش روز دارایی‌های مذکور که توسط سازمان تعیین می‌شود و در خصوص سایر دارایی‌ها، بهای روز تحقق درآمد، مأخذ محاسبه مالیات قرار می‌گیرد. تبصره- در مورد صلح معوض و هبه معوض، درآمد مشمول مالیات موضوع این فصل عبارت خواهد بود از مابه‌التفاوت ارزش عوضین که بر اساس مقررات این ماده تعیین می‌شود نسبت به طرف معامله ای که از آن منتفع شده است.

ماده ۲۴- یک ماده به‌عنوان ماده (۱۲۴) به ذیل فصل ششم باب سوم قانون مالیات‌های مستقیم به‌شرح زیر الحاق می‌شود:

«ماده ۱۲۴- موارد زیر در خصوص اشخاص غیرتجاری با لحاظ مفاد مواد (۱۲۱) و (۱۲۲) این قانون و نیز با لحاظ معافیت‌های موضوع مواد (۱۲۶) و (۱۲۷) این قانون، مشمول مالیات به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون می‌باشد:

الف- در خصوص دارایی‌های موضوع ماده (۴) این قانون و دارایی‌های دارای شماره یا شناسه منحصر بفرد موضوع بند «ذ» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، مابه‌التفاوت مبالغ مندرج در صورتحساب‌های الکترونیکی با مجموع پرداخت‌های نقدی، معاوضه یا تهاتر به‌عنوان مابه‌ازای مربوط به آنها، حسب مورد برای هر یک از متعاملین که از معامله منتفع شده

ب- به میزان مبلغ تسویه‌نشده در خصوص صورتحساب‌های الکترونیکی دارای تاریخ تسویه از قبیل قرض و معاملات نسبه دارایی‌های موضوع بند «الف» این ماده در سال مالیاتی اتمام مهلت مذکور با لحاظ تمدید تاریخ تسویه صورتحساب‌های الکترونیکی فوق به‌صورت علی‌الحساب حسب مورد برای خریدار یا قرض‌گیرنده

ج- مجموع وجوه دریافتی که فاقد صورتحساب الکترونیکی متناظر باشد، برای دریافت‌کننده وجه

در صورت تسویه موارد ذکر شده در بند «ب» این ماده، سازمان موظف است مالیات علی‌الحساب فوق را حداکثر ظرف سی روز پس از تاریخ تسویه، از محل وصولی‌های جاری سازمان مسترد نماید.

تبصره ۱- درآمدهای موضوع این فصل، در کلیه مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی مشمول مالیات می‌باشد. زمان پرداخت مالیات موضوع این فصل در خصوص اشخاص غیرتجاری، مطابق تبصره (۱) ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان می‌باشد.

تبصره ۲- اخذ مالیات موضوع این ماده و نیز معافیت موضوع ماده (۱۲۶) این قانون مشروط به استقرار کارپوشه غیرتجاری سامانه مؤدیان است و چنانچه تکلیف مذکور انجام نشود، سازمان مجاز به مطالبه و اخذ مالیات مذکور نیست. منظور از استقرار کارپوشه غیرتجاری در این فصل و نیز در قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان، فراهم نمودن زیرساخت‌های لازم توسط سازمان است به طوری که امکان صدور صورتحساب‌های الکترونیکی توسط اشخاص موضوع ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان فراهم شده باشد. مسئول تأیید شرط فوق، وزیر امور اقتصادی و دارایی است.

تبصره ۳- آن بخش از درآمد موضوع این ماده که از طریق پدر یا مادر یا همسر یا اجداد یا فرزند یا اعضای خانوار محقق شده، مشمول پرداخت مالیات موضوع این ماده نمی‌باشد. شرط برخورداری از این معافیت در خصوص اعضای خانوار، تأیید یا ثبت اطلاعات خانوار بر اساس مقررات مربوط است.

تبصره ۴- اعتراض نسبت به مالیات که بر اساس تبصره (۱) ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان، تعیین و اعلام شده است، صرفاً با ثبت درخواست به صورت سامانه‌ای در اجرای مقررات ماده (۲۱۶) قانون مالیات‌های مستقیم در هیأت‌های حل اختلاف موضوع مواد (۲۴۴) و (۲۴۷) در موارد زیر قابل رسیدگی است:

۱- عدم صدور صورتحساب الکترونیکی توسط اشخاص موضوع ماده (۱۶) مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان؛

حکم ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در خصوص عدم صدور صورتحساب الکترونیکی برای مجموع مبلغ خرید انجام شده بدون صدور صورتحساب الکترونیکی نیز جاری است.

۲- عدم امکان تأدیه مبلغ صورتحساب یا قرض در مهلت تعیین شده یا پنج سال مذکور به علت عسر و حرج به تشخیص مراجع قضائی؛

۳- عدم امکان پرداخت مالیات متعلق به دلیل عسر و حرج به تشخیص مراجع قضائی؛

۴- عدم ثبت نام در نظام مالیاتی و عدم صدور صورتحساب الکترونیکی فروش؛ شرط رسیدگی در خصوص این مورد ثبت نام در نظام مالیاتی به عنوان شخص تجاری و پرداخت یا ترتیب پرداخت جریمه موضوع ماده (۲۲) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است.

تبصره ۵- آیین نامه اجرایی این ماده و تبصره‌های آن حداکثر شش ماه پس از تاریخ لازم الاجرا شدن این ماده توسط سازمان تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.»

ماده ۲۵- ماده (۱۲۶) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می شود:

«ماده ۱۲۶- پس از استقرار کارپوشه غیرتجاری سامانه مؤدیان:

الف- در هر سال مالیاتی مجموع درآمدهای موضوع ماده (۱۲۴) این قانون برای اشخاص غیرتجاری بالای هجده سال، تا آستانه پنج برابر معافیت حقوق موضوع ماده (۸۴) این قانون یا ده میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال هر یک که بیشتر باشد، در آن سال مالیاتی معاف از مالیات موضوع این فصل و نسبت به مازاد آن، با رعایت مفاد مواد (۱۲۴) و (۱۲۶) مشمول مالیات با نرخ ماده (۱۳۱) این قانون می باشد.

ب- هر شخص غیرتجاری ایرانی یا دارای تابعیت ایرانی بالای هجده سال، در طول عمر خود در مجموع تا آستانه صد برابر معافیت حقوق موضوع ماده (۸۴) این قانون، معاف از مالیات موضوع این فصل است. استفاده از این معافیت در هر سال بنا به درخواست اشخاص موضوع این بند از طریق کارپوشه غیرتجاری است و درصد استفاده از معافیت این بند در هر سال از میزان باقیمانده آستانه مذکور که در سالهای آتی قابل استفاده است، کسر می‌گردد. اشخاص فوق در طول عمر خود، حداکثر سه بار می‌توانند نسبت به درخواست و استفاده از این معافیت اقدام کنند.

ج- در خصوص سرپرست خانوار، به منظور تسهیل تعاملات خرد اشخاص مذکور از قبیل فروش کالاهای مستعمل به استثنای فروش دارایی‌های موضوع بند «ب» ماده (۱۲۴) این قانون، نصاب بند «الف» این ماده، معادل است با شش برابر معافیت حقوق موضوع ماده (۸۴) این قانون یا دوازده میلیارد (۱۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال هر یک که بیشتر باشد و نصاب بند «ب» این ماده، معادل است با یکصد و بیست برابر معافیت حقوق موضوع ماده (۸۴) این قانون.

د- در خصوص اشخاص غیرتجاری ایرانی یا دارای تابعیت ایرانی در صورتی که در طول سال مالیاتی، مجموع موارد موضوع ماده (۱۲۴) اشخاص مذکور از مجموع میزان آستانه موضوع بند «الف» و باقیمانده آستانه موضوع بند «ب» این ماده بیشتر شود، مابه‌التفاوت از مجموع مقادیر مذکور به صورت علی‌الحساب مشمول پرداخت مالیات به نرخ مقرر در ماده (۱۳۱) این قانون می‌شود و اشخاص موضوع بند «الف» ماده (۱۱) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان با اعلام سازمان موظفند به میزان مالیات مذکور، وجوه متعلق به شخص بدهکار را در حساب وی مسدود نمایند. شخص مذکور مکلف است ظرف چهل و پنج روز، نسبت به صدور صورتحساب الکترونیکی مربوط یا پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات یا ارائه ضمانت به میزان مالیات متعلق اقدام نماید؛ در غیر این صورت سازمان موظف است مالیات مذکور را وصول نماید.

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این ماده حداکثر شش‌ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا

شدن این ماده، توسط سازمان با همکاری بانک مرکزی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

ماده ۲۶- پنج تبصره به عنوان تبصره‌های (۳) تا (۷) به ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح ذیل الحاق می‌شود:

«تبصره ۳- در صورتی که دوره تملک دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون متعلق به اشخاص تجاری دارای مجوز فعالیت اقتصادی از مراجع ذی-صلاح در مناطق آزاد تجاری-صنعتی و ویژه اقتصادی، بیش از سه سال و کمتر از شش سال باشد، صرفاً پنجاه درصد (۵۰٪) از کل عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های مذکور مشمول مالیات می‌شود. همچنین در صورتی که دوره تملک دارایی‌های مذکور شش سال یا بیشتر از شش سال باشد، مالیات بر عایدی سرمایه حاصل از انتقال این دارایی‌ها با نرخ صفر محاسبه می‌شود. همچنین عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون با دوره تملک سه-سال یا کمتر از سه سال، دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴) این قانون به استثنای خودروهای دارای پلاک ویژه مناطق مذکور و دارایی‌های موضوع بندهای (۳) و (۴) ماده (۴) این قانون، مطابق قوانین سرزمین اصلی، مشمول مالیات است. عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (۲) ماده (۴) این قانون که دارای پلاک ویژه مناطق موضوع این تبصره هستند، به نرخ صفر محاسبه می‌شود.

تبصره ۴- عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون با دوره تملک سه سال یا کمتر از سه سال و دارایی‌های موضوع بندهای (۲)، (۳) و (۴) ماده (۴) این قانون مطابق قوانین سرزمین اصلی، مشمول مالیات است.

تبصره ۵- به منظور حمایت از کسب و کارها، مشوق‌های زیر در نظر گرفته می‌شود:

۱- از «عایدی سرمایه» ناشی از انتقال دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴)

این قانون که مالک دارایی در آن مشغول فعالیت اقتصادی است، معادل مجموع «حقوق و مزایای پرداختی» و پنج برابر «درآمد ابرازی» در طول دوره تملک دارایی - های مذکور، کسر می‌شود؛ تخفیف مذکور تا سقف هشتاد درصد (۸۰٪) مالیات حاصل از انتقال دارایی موضوع این تبصره قابل اعمال است.

۲- از «عایدی سرمایه» ناشی از انتقال دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون که کاربری غیرمسکونی داشته و به اشخاص تجاری اجاره داده شده‌اند، معادل مجموع پنج برابر «درآمد حاصل از اجاره» موضوع ماده (۵۳) این قانون در طول دوره تملک دارایی‌های مذکور، کسر می‌شود؛ تخفیف مذکور تا سقف هشتاد درصد (۸۰٪) مالیات حاصل از انتقال دارایی موضوع این تبصره قابل اعمال است. آیین‌نامه اجرائی این تبصره حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۶- در خصوص اشخاص تجاری که بدون لحاظ عایدی سرمایه حاصل از انتقال دارایی‌های موضوع بند (۱) ماده (۴) این قانون، زیان‌ده هستند، در صورتی که دوره تملک دارایی‌های مذکور بیش از دو سال باشد، عایدی مذکور با سایر درآمدهای مشمول مالیات این اشخاص جمع می‌شود و در غیر این صورت، صرفاً یک‌سوم از عایدی مذکور با سایر درآمدهای مشمول مالیات این اشخاص جمع می‌شود و مابقی عایدی حسب مورد با نرخهای مربوط مشمول مالیات می‌باشد.

تبصره ۷- حکم بند «ت» ماده (۱۶ مکرر) قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان در مورد خریدهای انجام شده از اشخاصی که ملزم به صدور صورتحساب الکترونیکی نیستند از قبیل خریدهای انجام شده از اشخاص غیرتجاری و واردات خدماتی که واردات آنها مستلزم صدور پروانه گمرکی نمی‌باشد، برای کسب و کارها در حدود متعارف جاری نمی‌باشد. دستورالعمل اجرائی این تبصره در خصوص نوع کسب و کار، سقف هزینه، حدود متعارف هر کسب و کار و نحوه پرداخت بهای معامله و احراز آن ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این ماده توسط سازمان تهیه می‌شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.»

ماده ۲۷- یک تبصره به عنوان تبصره (۹) به ماده (۱۶۹ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر الحاق می‌شود:

«تبصره ۹- جهت تکمیل اطلاعات سامانه ملی املاک و اسکان کشور:

الف- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است کلیه اطلاعات مربوط به مالکیت اموال غیرمنقول را حداکثر ظرف یک‌سال پس از لازم‌الاجرا شدن این ماده، با رعایت استانداردها و نیازمندی‌های اعلامی وزارت راه و شهرسازی و سازمان به‌صورت برخط در اختیار آن وزارتخانه و سازمان قرار دهد.

ب- وزارت راه و شهرسازی با همکاری سازمان موظف است مبتنی بر اطلاعات صورتحساب‌های الکترونیکی صادر شده در خصوص معاملات املاک و مستغلات، اطلاعات سامانه ملی املاک و اسکان کشور را به‌صورت خودکار به‌روزرسانی نماید.

ج- کلیه شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور موظفند، ظرف یک‌سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، با رعایت استانداردهای اعلامی وزارت راه و شهرسازی، اطلاعات دقیق محدوده جغرافیایی را در پروانه ساختمانی و نیز گواهی اتمام عملیات ساختمانی، درج نمایند. سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور موظف است اطلاعات پروانه‌های ساختمانی مذکور و گواهی اتمام عملیات ساختمانی را به‌صورت برخط، جهت ثبت در سامانه ملی املاک و اسکان کشور در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار دهد.

د- وزارت راه و شهرسازی موظف است امکان دسترسی برخط سازمان، سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به اطلاعات سامانه ملی املاک و اسکان کشور را مطابق با نیاز اعلامی آنها فراهم نماید.»

طرح فوق مشتمل بر بیست و هفت ماده که گزارش آن توسط کمیسیون اقتصادی به صحن علنی تقدیم شده‌بود، در جلسه روز سه‌شنبه مورخ دوازدهم اردیبهشت‌ماه یک‌هزار و چهارصد و دو مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف